

M.A. (Marathi) (Part - I) (CBCS Pattern) First Semester CBCS
MAMRCBS102 Core-2 - Sahityashastra Bhag - I (साहित्यशास्त्र भाग -1)

P. Pages : 2

Time : Three Hours

GUG/W/18/10225

Max. Marks : 80

1. साहित्यनिर्मितीच्या प्रक्रियेचे स्वरूप स्पष्ट करा. 15

किंवा

साहित्याच्या विविध प्रयोजनांचा थोडक्यात परामर्श घ्या.

2. जीवनमूल्ये आणि साहित्यमूल्ये यांचा संबंध कोणत्या प्रकारचा आहे? सविस्तर चर्चा करा. 15

किंवा

साहित्य प्रकाराची संकल्पना स्पष्ट करून 'नाटक' आणि 'कविता' या वाङ्मय प्रकारांच्या वैशिष्ट्यांचा परिचय करून द्या.

3. 'व्यंजना' या शब्दशक्तीचे तिच्या विविध प्रकारांसह स्पष्टीकरण करा. 15

किंवा

भारतीय साहित्यशास्त्राचा उगम आणि विकासाबद्दल विवेचन करा.

4. भरतमुनीच्या रससूत्राचे स्वरूप स्पष्ट करा. 15

किंवा

अभिनवगुप्ताने सांगितलेली रसविघ्ने सविस्तर स्पष्ट करा.

5. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. 10

अ) टीपा लिहा कोणत्याही दोन.

1) साहित्य आणि समाज.	2) लक्षणा शब्दशक्ती.
3) शैलीविज्ञान समीक्षा.	4) प्रतिभा.

ब) योग्य पर्याय निवडून उत्तरे लिहा. 10

1) 'रसविमर्श' या ग्रंथाचे लेखक कोण आहेत?	
अ) डॉ. वसंत पाटणकर	ब) प्रा. रा. श्री. जोग
क) डॉ. के. ना. वाटवे	ड) प्रा. द. के. केळकर
2) 'शैली म्हणजे व्यक्तिमत्त्वाचे प्रतिबिंब' असे कोणी म्हटले आहे.	
अ) लॉजिनस	ब) गिबन
क) ब्यूफॉ	ड) सॉक्रेटिस

- 3) ध्वनीला काव्याचा आत्मा कोणी म्हटले?
अ) आनंदवर्धन ब) रुद्रट
क) दण्डी ड) मम्मट
- 4) 'नाट्यशास्त्र' या ग्रंथात रसासंबंधीची चर्चा प्रथम कोणी मांडली?
अ) अभिनवगुप्त ब) श्रीशकुंक
क) भट्टनायक ड) भरत
- 5) 'शब्द आणि अर्थ यांचे सहितत्व म्हणजे काव्य' ही व्याख्या कोणी केली?
अ) वामन ब) भामह
क) कुंतक ड) जगन्नाथ
- 6) 'कवित्वबीजरूपी विशिष्ट संस्कार' अशी प्रतिभेची व्याख्या कोणी केली?
अ) दण्डी ब) अभिनवगुप्त
क) मम्मट ड) रुद्रट
- 7) प्रतिभेला वेडाची बहीण कोणी म्हटले?
अ) लॉब्रोसो ब) शेक्सपीअर
क) कोलरिज ड) डायझन
- 8) मनोव्यापाराला 'दिवास्वप्न' असे नाव कोणी दिले
अ) प्रिस्कॉट ब) युंग
क) फ्रेझर ड) फ्राईड
- 9) भारतीय साहित्यशास्त्रात शब्दांच्या मुख्य शक्ती किती मानल्या जातात?
अ) दोन ब) तीन
क) चार ड) पाच
- 10) 'पुनःप्रत्यया' चा सिध्दांत कोणी मांडला?
अ) डॉ. स. रा. गाडगीळ ब) रा. भा. पाटणकर
क) प्रा. ना. सी. फडके ड) श्री. के. क्षीरसागर
